CENTER FOR IT I UNDERVISNINGEN

DDE 2026 · W8

Fra forbud til dialog om AI i undervisningen

ATOM-modellen: fire værdier, én hovedregel og et redskab til mandag morgen

Morten Walsted · specialkonsulent, CIU · DDE2026, 8. oktober 2026

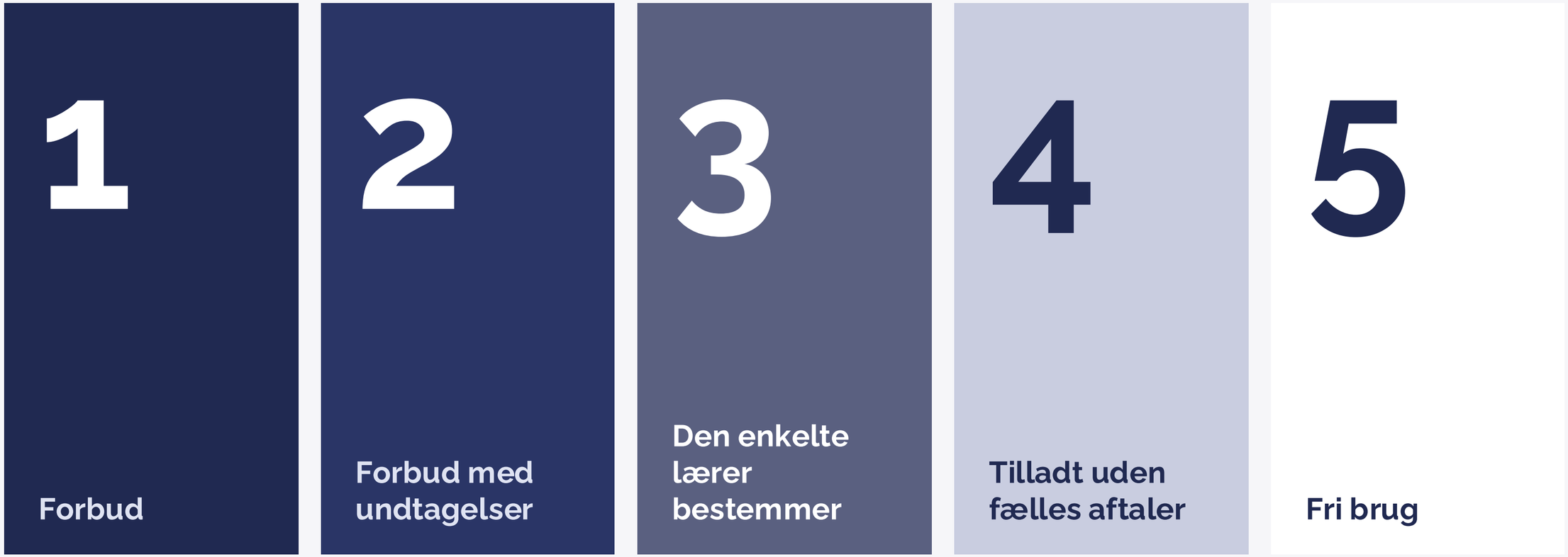
AI-genereret

CENTER FOR IT I UNDERVISNINGEN

ÅBNING

Hvor står jeres skole?

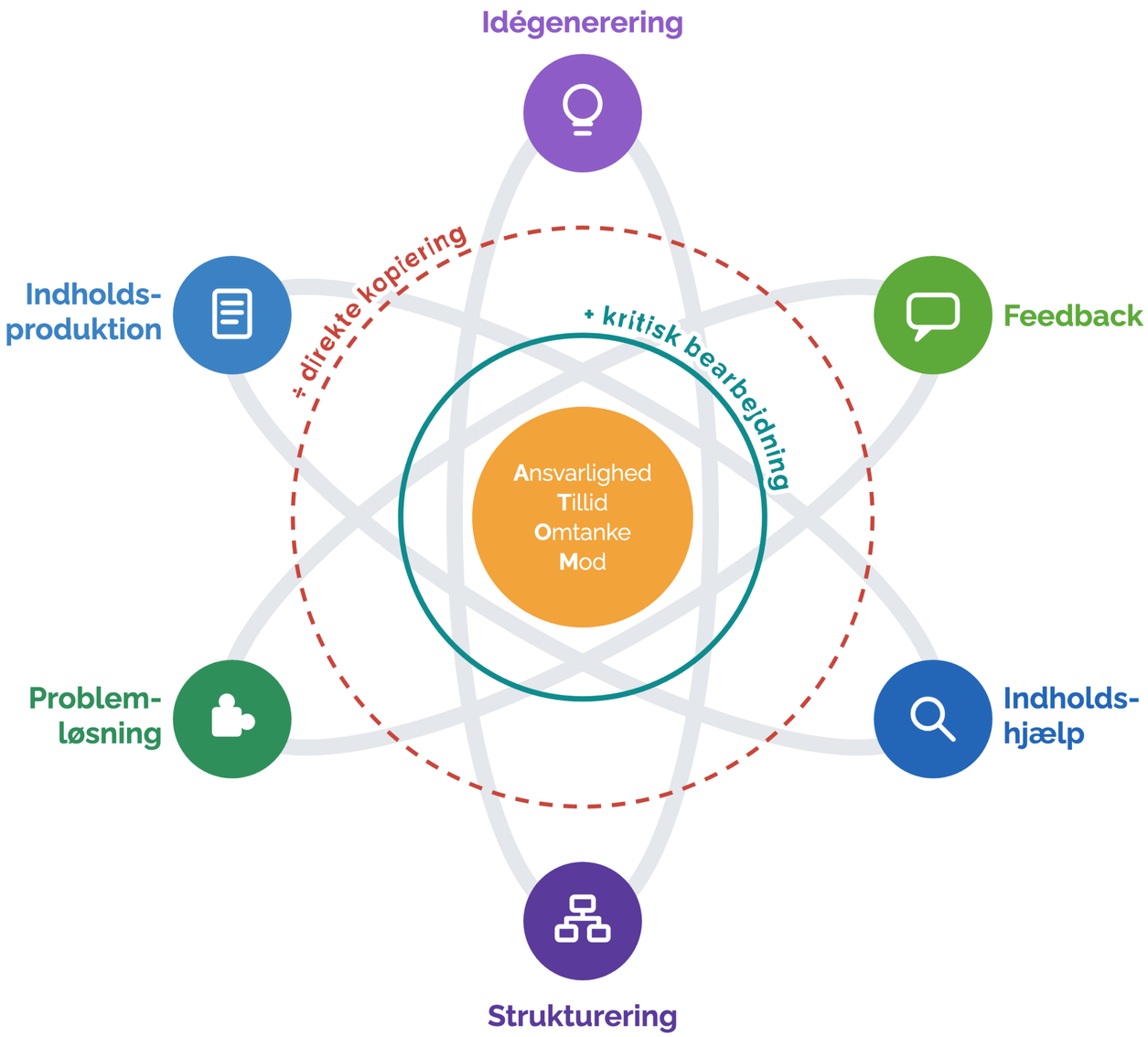
Vis med fingrene. Én finger er forbud. Fem er fri brug uden aftaler.

Regler alene løser det ikke.

Fravær af regler heller ikke.

God brug: Eleven bruger sin hjerne sammen med AI

A **Ansvarlighed**
Du tager ansvar for dit arbejde, også når AI hjælper dig.

T **Tillid**
Du er ærlig om, hvordan du bruger AI.

O **Omtanke**
Du tænker over, hvordan AI påvirker din og andres læring.

M **Mod**
Du tør sige fra og stille spørgsmål.

Kilde: ATOM-modellen, GenAISTEM 2024 til 2026 (Riis, Walsted, Dræby, Egendal og Georgsen). Absalon, VIA og CIU, støttet af Novo Nordisk Fonden. CC BY-SA.

CENTER FOR IT I UNDERVISNINGEN

GOD BRUG AF AI

Én hovedregel

+

Kritisk bearbejdning

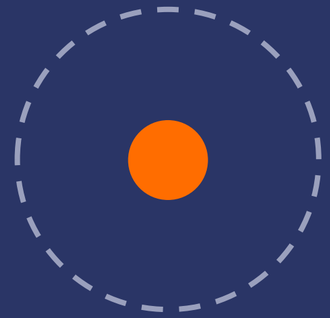
Din hjerne SAMMEN med AI

?

Direkte kopiering

AI tænker I STEDET FOR dig

NØGLESPØRGSMÅLET

Kan du forklare, hvad AI hjalp dig med?

CENTER FOR IT I UNDERVISNINGEN

HANDS-ON 1 ·

Ét dilemma pr. bord

10

minutter

1	Læs dilemmaet højt ved bordet.	**1 min**
2	Vælg tavst den værdi, der trækker hårdest i dig. Peg på den samtidig.	**1 min**
3	Drøft: Hvor trækker værdierne i hver sin retning? I behøver ikke blive enige.	**5 min**
4	Skriv én sætning på bagsiden: „I vores klasse aftaler vi, at …, og det tjekker vi ved at …"	**3 min**

Instruktionen står også nederst på kortet.

Sådan bliver værdier forpligtende

Værdier erstatter de lokale forbud. Ikke loven.

4 Rammen

Ledelsen sætter hegnspælene: deklaration altid, ansvar hos den, der afleverer, godkendte værktøjer og styr på persondata.

1 Aftalen

For hver opgave står det på skrift, hvor AI er forventet, tilladt med deklaration eller ikke med. Eleven kender den, før arbejdet starter.

→

2 Tjekket

Nøglespørgsmålet, stillet mundtligt. To minutter, på stikprøver. Ingen detektor, og det virker med alle værktøjer.

→

3 Konsekvensen

Kan eleven ikke forklare det, bearbejder eleven det igen. Bevidst afskrift følger skolens almindelige regler.

En regel, I ikke kan håndhæve, er mere uforpligtende end en værdi, I tjekker.

Hegnspælene bygger på ATOM til ledelsen (GenAISTEM, 2. udgave, under udgivelse, okt. 2026)

CENTER FOR IT I UNDERVISNINGEN

HANDS-ON 2 · REDSKABET TIL MANDAG

Mandag morgen-arket

10

minutter

1	Vælg en opgave, du giver en klasse inden for de næste to uger. Skriv den på arket.	
2	Sæt kryds i trafiklyset for de seks læreprocesser.	**7 min**
3	Skriv dit tjekspørgsmål: det, du spørger eleverne om ved afleveringen.	
4	Læs det for sidemanden. Kan en elev svare uden skærm, hvis arbejdet er elevens eget?	**3 min**

Ledere og konsulenter: Hvilke hegnspæle mangler hos jer, før lærerne kan bruge arket?

Start med én opgave, ét fag, én aftale.

Første gang er svær. Tiende gang er det en vane.

CENTER FOR IT I UNDERVISNINGEN

AI-genereret

CENTER FOR
IT I UNDERVISNINGEN

Materialer og links

ATOM-MODELLEN, 1. UDGAVE, OG MONA-ARTIKLEN

videnscenterportalen.dk/ciu/katalog/atom-modellen

ATOM-PAKKEN, 2. UDGAVE

ATOM-pakken, 2. udgave, udkommer hos Absalon, VIA og CIU.

CC BY-SA Materialet er CC BY-SA. I må tilpasse det efter egne behov og ønsker.

ATOM-modellen er udviklet af Marianne Riis, Morten Walsted, Jens Dræby, Jeppe Egendal og Marianne Georgsen i GenAISTEM (2024 til 2026), støttet af Novo Nordisk Fonden.